

ПРАЋЕЊЕ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ И НАСИЉА НАД ЖЕНАМА У ПАРТНЕРСКИМ ОДНОСИМА У АП ВОЈВОДИНИ

Александра Раичевић, Марина Вукотић
Самосталне саветнице за истраживачке послове

Покрајински завод за социјалну заштиту
Децембар 2018

У складу са Налогом министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања о праћењу пријава насиља у породици и партнерским односима, број: 551-00-00385/2016-14 од **03.08.2016.године**, **центри за социјални са територије покрајине у обавези су да извештавају Покрајински завод за социјалну заштиту о свим пријављеним случајевима насиља у породици и предузетим мерама интервенције.**

На основу достављених података Завод сачиња статистичке извештаје и у обавези је да их достави Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

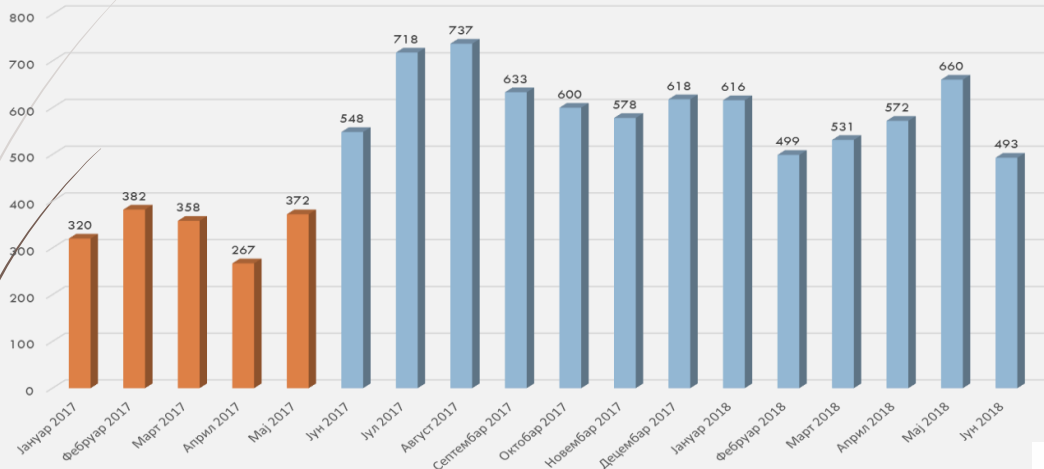

Методологија праћења појаве насиља

- ПЗСЗ и РЗ су успоставили методологију праћења насиља у породици.
- Урађен је инструмент у форми упитника о пријавама насиља
- Израђена је матрица у SPSS програму, у коју се уноси сваки појединачни упитник који се након уноса обрађује и служи као база података о свим пријавама насиља у породици на територији АПВ
- На основу достављених података Завод сачиња статистичке извештаје и предлоге за извршење надзора над стручним радом делатности конкретног центра и у обавези је да их достави Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

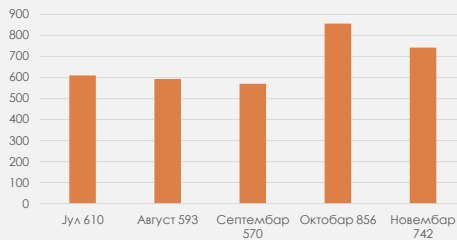
Број пријава евидентираних у ЦСР у АП Војводини у периоду јануар 2017- јун 2018.

Број пријава у АПВ на месечном нивоу – пре и после новог Закона

- Просечан број пријава у делу године (јануар – јун 2017) **пре ступања на снагу Закона о спречавању насиља у породици** износио је **340** на месечном нивоу
- У периоду од јуна 2017. до јуна 2018. дакле, **након ступања на снагу Закона**, овај просек је **600** на месечном нивоу

Број пријава јул-новембар 2018

Број пријава 2017 и 2018.

2017. година - број пријава

- АПВ просечно 510 месечно
- по ЦСР/одељењу 12 пријава месечно

2018. година - број пријава

- АПВ просечно 670 месечно
- по ЦСР/одељењу 15 пријава месечно

Пораст за 31%

СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ -АПВ

- Удео пријава **када су деца жртве насиља износи око 11%** од укупног броја пријава
- **Код деце жртава насиља – структура према полу** је више уједначена у односу дечака и девојчица него што је то код пунолетних жртава. Код деце је тај однос око **60% девојчица и око 40% дечака.**
- Структура жртава насиља према полу за све жртве насиља када не узимамо у обзир узраст - око **25% жртава су мушког пола и 75% женског пола.**

Одбачене пријаве

Одбачених пријава у укупном броју је око 10%

Удео одбачених пријава када је жртва насиља **дете износи око 13%**

Процент одбачених пријава према полу жртве насиља:

- када је жртва насиља **мушког пола** износи око **14%**
- **10%** одбачених пријава када су у питању жртве **женског пола**

Процент одбачених пријава према врсти насиља:

- економска експлоатација - 12%
- психичко насиље – 10%
- сексуално насиље – 7%
- занемаривање – 5%
- физичко насиље – 4%

Врста насиља према пријави

- **Психичко и физичко су најчешћи облици насиља и најчешће се јављају заједно**
- 70 - 80% жртава је претрпело психичко насиље
- 50% физичко насиље
- економско код 2 % жртава
- занемаривање је евидентирано код 1% жртава
- сексуално насиље у 1% случајева
- **константан удео од око 30% жртава код којих је евидентирано више од једне врсте насиља.**

Врста насиља у односу на пол

Ако посматрамо врсту насиља у односу на пол жртава, на основу расположивих података може се закључити:

- Физичко насиље је евидентирано код 77% жртава женског пола у односу на 23% жртава мушког пола
- Сексуално насиље је евидентирано код 95% женског пола, у односу на 5% жртава мушког пола
- Психичко насиље је евидентирано код 78% жртава женског пола и 22% жртава мушког пола
- **Занемаривање** је евидентирано код 54% жртава женског пола и 46% жртава мушког пола
- Економско насиље код 84% жртава женског пола у односу на 15% жртава мушког пола

Да ли је жртва евидентирана раније као корисник ЦСР

- У **46%** случајева жртва је била претходно корисник права и услуга ЦСР
- Жртве су најчешће претходно евидентирание као корисници **материјалних давања, у око 49% случајева**
- У око **39% случајева је евидентирана као жртва насиља (ради се о поновљеном насиљу)**
- У 26% случајева жртва је била у поступку за вршење родитељског права
- У 14% су евидентирание као корисници са проблемима у понашању
- 38% жртава се евидентира као корисник више од 1 права/услуге

Структура породице жртве

- Жртва **најчешће долази из потпуне биолошке породице са дететом/децом и то у око 36% пријављених случајева**
- Око 18% су ситуације насиља у једнородитељским породицама са дететом/децом
- 12% у брачним/ванбрачним заједницама
- Потпуне проширене породице (10%),
- Жртва из самачког или старачког домаћинства (7%)
- Једнородитељске проширене породице (7%)
- И најређе су ситуације насиља у старатељској или сродничкој породици, хранитељској (до 1%)
- У 7% случајева нема евидентираниог податка о структури породице

У око 70% случајева жртва насиља је из породице са децом

Однос жртве и насилника - ко је починилац насиља

- Најчешће евидентиране ситуације насиља у односу када је насилник **брачни или ванбрачни партнер** - у **39%** свих евидентираних случајева
- **Бивши брачни или ванбрачни** партнер у 15% случајева
- ... дакле **у половини ради се о партнерском насиљу**
- Насилник **један од родитеља** 13% случајева,
- Насилник **син или ћерка жртве** у 17% случајева,
- **Брат или сестра** у 7% случајева
- **Члан породице или сродник** у 5%
- У око 2% случајева насилник је **партнер једног од родитеља**

Само 2% од укупног броја евидентираних случајева су особе са инвалидитетом, односно деца са сметњама у развоју.

Извор пријаве насиља

Пријаве насиља у ЦСЗ у највећем уделу случајева долазе од:

- **Полиције (око 80%)**
- Самих жртава (8%)
- Суда односно тужилаштва (6%)
- Чланова породице жртава насиља (4%)
- Јавних установа/домови здравља, образовне установе и др (2%)
- Других лица ван породице (до 1%)
- Анонимних пријава (до 1%) и пријава од стране удружења грађана (до 1%).

Предузете мере

ЦСР у просеку у око 50% случајева наводи предузете мере:

- Мере **безбедности** **75% свих предузетих мера** (90% насилник издвојен – хитне мере, у око 10% случајева – издвајање жртве)
- У око **65 % случајева предузима меру психолошке стабилизације** односно стручно саветодавну подршку и помоћ жртви.
- Мере **породично правне заштите** у **25%** случајева (најчешће пружање правне помоћи и упућивање на услуге других институција и организација)
- Мере **здравствене заштите** (упућивањем на ургентни здравствени преглед и знатно ређе обезбеђивање психолошке помоћи ван ЦСР) у **7%** случајева
- Мере за **унапређење егзистенцијалних услова** (углавном кроз пружање материјалне помоћи) у **6%** случајева

Покренути поступци од стране ЦСР и поступци у којима ЦСР учествује

НАКОН ПРИЈАВЕ

ЦСР покреће

- **Након пријаве ЦСР у око 3% случајева покреће** неки од поступака за заштиту од насиља у породици (око 10-15 поступака на месечном нивоу)

ЦСР се укључује

- Ангажовање центра је нешто веће када је у питању укључивање у поступке које је неко други покренуо – **центар је био укључен у око 9%** пријава које су у центру евидентирани а поступак је покренут (око 40 -50 поступака на месечном нивоу)

Најчешћи су поступци за изрицање мере заштите од насиља у породици према Породичном закону и кривични поступци против насилника.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

Покрајински завод за социјалну заштиту

www.pzsz.gov.rs

office@pzsz.gov.rs

